

POSTANOWIENIE

22 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 22 września 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.L.

przeciwko P.S.

o ochronę dóbr osobistych,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Warszawie

postanowieniem z 25 czerwca 2025 r., I C 844/24,

o przekazanie do sądu równorzędnego,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z 25 czerwca 2025 r. wystąpił do Sądu Najwyższego – na podstawie art. 44¹ k.p.c. – o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu sprawy z powództwa E.L. przeciwko P.S. o ochronę dóbr osobistych. Wystąpienie to ujął w lapidarnej formule: „na podstawie art. 44¹ k.p.c. przedstawić sprawę Sądowi Najwyższemu”. Nie wskazał jakichkolwiek argumentów, które miałyby świadczyć o zasadności takiego wystąpienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ k.p.c., Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli

wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego (§ 1); o przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2).

Należy podkreślić, że przepisy regulujące właściwość sądu mają istotne znaczenie z punktu widzenia właściwego ukształtowania prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP), a instytucja uregulowana w art. 44¹ k.p.c. stanowi wyjątek od kodeksowej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Artykuł 44¹ k.p.c. podlega zatem ścisłej interpretacji.

Do przekazania sprawy innemu sądowi może dojść jedynie w przypadku zaistnienia okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według przepisów k.p.c. byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, gdyż godziłoby w społeczny odbiór sądu jako bezstronnego (zob. postanowienie SN z 7 maja 2020 r., V CO 1/20, nie publ.).

Sąd Okręgowy nie dokonał analizy okoliczności sprawy objętej wystąpieniem przez pryzmat przesłanek określonych w art. 44¹ k.p.c. i nie wyjaśnił, dlaczego – w jego ocenie - miałyby one uzasadniać przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w konkretnym stanie faktycznym.

Nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie przy ocenie zasadności zastosowania art. 44¹ k.p.c. argumentów przemawiających – ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości – za przekazaniem sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeśli nieprzedstawił ich we właściwy sposób sąd występujący o to przekazanie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(A.T.)

[SOP]

